Eduskunnan työelämä ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

LAUSUNTO TYÖELÄMÄ JA TASA-ARVOVALIOKUNNALLE

Asia: **U 19/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle satunnaisen linja-autoliikenteen kuljettajien ajo- ja lepoaikoja koskevista erityissäännöistä**

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle satunnaisen linja-autoliikenteen kuljettajien ajo- ja lepoaikoja koskevista erityissäännöistä.

Yhden matkan ja kertaluontoisen palvelun määrittely

Esitettyjä poikkeuksia saa käyttää vain kahdensan päivää tai enemmän kestävän matkan aikana tai kertaluontoisen palvelun aikana.

AKT:n mielestä on täsmennettävä vähintäänkin kansallisesti mitä tarkoitetaan yli kahdeksan päivää kestävällä matkalla. Ei saa syntyä tilannetta, että kun esim. ollaan saman asiakkaan tilaamassa ajossa, niin sen katsotaan olevan sama matka, vaikka asiakkaat/matkustajat vaihtuvat välillä. Samoin on syytä tarkentaa mitä tarkoitetaan kertaluontoisella palvelulla. Valvonnan kannalta tilanteesta tulee kohtuuton, mikäli viranomaisen pitää selvittää kuinka kauan tilausajomatka saman ryhmän kanssa on kestänyt. Yleensäkin poikkeusten valvonta on haastavaa.

Ajo- ja lepoaika-asetuksen mukaisen 45 minuutin tauon jakaminen kertaluonteisen palvelun aikana

Asetuksen mukaisen 45 minuutin tauon jakaminen enempään kuin kahteen osaan ei mielestämme paranna kuljettajan vireystilaa tai liikenneturvallisuutta. Satunnaisessa liikenteessä eli tilausajoissa kuljettajan mahdollisuus aitoon taukoon 4,5 tunnin ajon aikana tai välittömästi ajojakson jälkeen on haastavaa jo nykyisellään, vaikka tauko olisi yhdessä 45 minuutin jaksossa. Kun tauko jaetaan, niin ehdoton minimi tauon toiselle osalle tulee olla 30 minuuttia. Tauon jakaminen kolmeen 15 minuutin osaan saattaa johtaa siihen, että kuljettajalle ei tule todellista taukoa lainkaan. Varsinkin juuri tilausajoissa kuljettaja joutuu taukojen aikana usein tekemään muuta työtä esim. lastamaan/purkamaan matkustajien matkatavaroita tai muutoin palvelemaan matkustajia ja näin ollen todellista asetuksen mukaista taukoa, jolla ei saa tehdä mitään muuta työtä, ei suinkaan ole koko aika jonka linja-auto on pysähdyksissä.

AKT ei kannata 45 minuutin tauon jakamista kolmeen 15 minuutin osaan. AKT sen sijaan esittää, että tauko voitaisiin jakaa kahteen osaan sekä 30+15 tai 15+30 minuuttia mallin mukaan.

Eduskunnan työelämä ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Vuorokautisen lepoajan aloittamisen lykkääminen yli 8 päivän matkalla

Vaikka työpäivässä olisikin ajoa vähemmän kuin 5 tai 7 tuntia, niin se ei tee työpäivästä yhtään helpompaa tai vähemmän väsyttävää, päinvastoin, tuntikausien odottaminen joko linja-autossa tai muissa tiloissa on puuduttavaa. Emme katso sidonnaisuuden kasvattamisen 16 tai 17 tuntiin millään tapaa edistävän kuljettajan työssäjaksamista tai parantavan liikenneturvallisuutta.

AKT ei kannata vuorokautisen lepoajan lykkäämistä yhdellä tai kahdella tunnilla.

Viikoittaisen lepoajan lykkääminen kertaluontoisen palvelun aikana

Emme näy tarvetta muutokselle lykätä viikoittaista lepoaikaa kertaluontoisessa palvelussa eli yhdenjaksoisen työpäivien putken pidentämistä 12 päivään Suomen sisäisessä liikenteessä. Kokemuksemme mukaan meillä Suomessa on harvoin yli viikon kestäviä ajoja yhden ja saman porukan kanssa.

AKT ei kannata viikoittaisen lepoajan lykkäämistä kahdella 24 tunnin jaksolla.

Lopuksi haluamme todeta, että esitettyjen muutosten vaikutus saattaa kuitenkin jäädä Suomen kansallisessa liikenteessä vähäiseksi, koska muutokset sallitaan vain yli kahdeksan päivän matkoihin, kertaluontoisiin palveluihin. Käsityksemme mukaan meillä ajetaan vähissä määrin yli kahdeksan päivää kestäviä tilausajomatkoja, joissa olisi matkustajina yksi ja sama ryhmä.

Helsingissä 15.9.2023

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT ry

Ismo Kokko
puheenjohtaja

Jarkko Arpula
1. varapuheenjohtaja